

føres to andre Eksaminer, som ingen Betydning have, d. v. s. ingen Betydning i det praktiske Liv. Der er endnu ingen, der har kunnet aftvinge den højtærede Minister et bestemt Svar paa, hvilken Betydning en saadan Eksamen skal have, hverken den i 15 eller 16 Aars Alderen. Jeg forstaaer ikke, hvad disse Eksaminer i Virkeligheden skulle til, hvis de ikke skulle have nogen reel Betydning ud over dette at give Adgang til Ungdomsskolen. De unge Mennesker, der maaske ville tage denne Eksamen ved 15 Aars Alderen, ville vel nærmest gaa ind i, hvad man med et kort Udtryk kunde kalde Haandens Værk, Landbrug, Haandværk, Industri osv., men der ville de i Virkeligheden ikke have nogen større Brug for en saadan Eksamen. De ville have mere Gavn af at komme i en teknisk Skole eller Landbrugsskole, og de kunne derfor udmærket godt slutte af uden nogen Eksamen. Hvad vilde være mere naturligt end, at man paa dette Punkt gav disse Børn et Modenhedsbevis for at have tilegnet sig et vist Fond af Kundskaber i de forskellige Skolefag? Hvis der saa er andre, der ønske at læse videre, at kaste sig over et særligt Fag, vil det være naturligt, at de underkaste sig denne Eksamen. Men den maa da resultere i at blive en Afslutning paa et Afsnit af disse unge Menneskers Liv, inden de gaa ud i det praktiske Liv. Jeg kan ikke ud af Lovforslaget læse, at det indeholder noget særligt i den Henseende, men det er jo ikke umuligt, at man ved nærmere Forhandling kan komme til et Resultat. Der kunde nok være Tale om at gaa en anden Vej med Hensyn til dette Eksamensvæsen uden at sætte det saaledes i System, som Talen er om her. Man kunde gaa den Vej, som blev nævnt af en anden æret Taler (Reedtz-Thott). For at faa denne Reform paa den lærde Skoles Omraade — jeg tror, det er ca. 22 lærde Skoler, der her skulle reformeres — gør man Forstyrrelse i ca. 120 Realskoler og ca. 6,000 Folkeskoler. Det er dog en egen Maade at reformere paa. Jeg tror, der var en anden Vej. Jeg vilde være tilbøjelig til at tro, at hvis man indskrænkede sig til at indføre den 3die Retning ved de lærde Skoler, og saa, hvorledes den udviklede sig, og saa tog Spørgsmaalet op for de to andre Afdelinger, vilde det være bedre.

Dette er min væsentlige Anke over for Lovforslaget, men jeg kan i meget sympatisere med de Udtalelser, som kom fra det ærede kongevalgte Medlem (Goos)

i Gaar, og i Særdeleshed synes jeg, det vilde være et absolut Tilbageskridt, hvis nogen af de lærde Skoler skulde kaste en af deres Linier bort, enten den klassiske eller den matematiske. Det vilde være Synd, ikke alene for disse Skoler, men ogsaa for de Forældre, der have deres Børn deri. Hvis dette skulde ske ved nogen Skole af økonomiske Hensyn, maatte man efter min Mening hellere stryge den tredie Retning ved 2 andre Skoler. Jeg har dernæst ikke af Forslaget kunnet se, hvilken Betydning Samfundslæren skulde have, hvad jo ogsaa det ærede kongevalgte Medlem talte om i Gaar. Der er vist andre Fag, der kunde være mere formaalstjenlige. — Disse Punkter vilde dog vist kunne blive til Genstand for en sund Forhandling med den højtærede Minister, saa at man kunde komme til en Forstaaelse derom.

Jeg skal endelig rette et direkte Spørgsmaal til den højtærede Kultusminister. Er det Meningen med dette Lovforslag, hvis det da gaar igennem, at Studentereksamen vil blive fordret ogsaa i kommende Tider af de unge Mennesker, som søge Ansættelse i Statens eller det offentliges Tjeneste? Den højtærede Minister er et af de Mennesker, som jeg sætter Pris paa, thi naar man kommer og spørger ham om noget, faar man altid et bestemt Svar, enten Ja eller Nej. Men dette Spørgsmaal om disse Eksaminers Betydning synes jeg, at han er gaaet lidt uden om. Jeg retter derfor det nævnte bestemte Spørgsmaal til den højtærede Minister, og jeg slutter med at udtale det Haab, at det kommende Udvalg vil tage disse Punkter op til alvorlig Overvejelse og Drøftelse.

Eising: Dette Lovforslag bærer Titlen: Forslag til Lov om højere Almenskoler, og jeg mener, at det bringer adskilligt godt for disse Skoler, saa jeg vil ønske, at det maa blive til Lov, dog med nogle Ændringer. Naar der i Motiverne er lagt Vægt paa, at Modersmaalet faar en større Plads, er det vist ganske udmærket, og ligeledes naar Historien er nævnt som et Fag, der bør have mere Rum i den lærde Skole end hidtil. Jeg tror, det vil komme til at bære Frugt, saa meget mere som disse Fag vist have været ret stiftmoderligt behandlede hidtil. Jeg har hørt Seminarielærere sige, at Studenter, ja endogsaa cand. phil.'er ikke havde saa gode Kundskaber i Stil som en almindelig Skoledreng. Det er formentlig noget overdrevent, det vil jeg i alt Fald haabe for Stu-